

Indeks potrošačkih cijena (CPI) Mart 2015. godine

Mjesečna inflacija u martu 1,1%

Mjesečna inflacija u martu 2015. godine, mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je 1,1%, dok su potrošačke cijene u odnosu na isti mjesec prethodne godine bile u prosjeku više za 1,6%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu inflacije imali su rast cijena: goriva i maziva; povrća; voća; odjeće; obuće; mesa. Potrošačke cijene u periodu januar-mart 2015. godine u odnosu na isti period prethodne godine bile su u prosjeku više za 0,8%.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni rast cijena zabilježen je u grupama: Odjeća i obuća (3,2%); Prevoz (3,2%); Hrana i bezalkoholna pića (1,3%); Alkoholna pića i duvan (0,6%); Zdravlje (0,6%); Pokuštvo i rutinsko održavanje stana (0,4%); Ostali proizvodi i usluge (0,4%); Rekreacija i kultura (0,3%), dok je pad cijena zabilježen u grupi: Hoteli i restorani (-0,2%). Cijene u grupama: Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva; Komunikacije; Obrazovanje su ostale na nivou cijena iz prethodnog mjeseca.

Pozitivne godišnje stope inflacije u martu zabilježene su u grupama: Odjeća i obuća (5,8%); Hrana i bezalkoholna pića (3,3%); Zdravlje (2,7%); Rekreacija i kultura (2,7%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (1,6%); Alkoholna pića i duvan (1,3%); Ostali proizvodi i usluge (0,9%); Komunikacije (0,1%), dok su negativne godišnje stope inflacije zabilježene u grupama: Prevoz (-5,2%); Hoteli i restorani (-0,6%); Pokuštvo i rutinsko održavanje stana (-0,5%).

**Grafik 1. Indeks potrošačkih cijena (CPI),
godišnje stope inflacije**

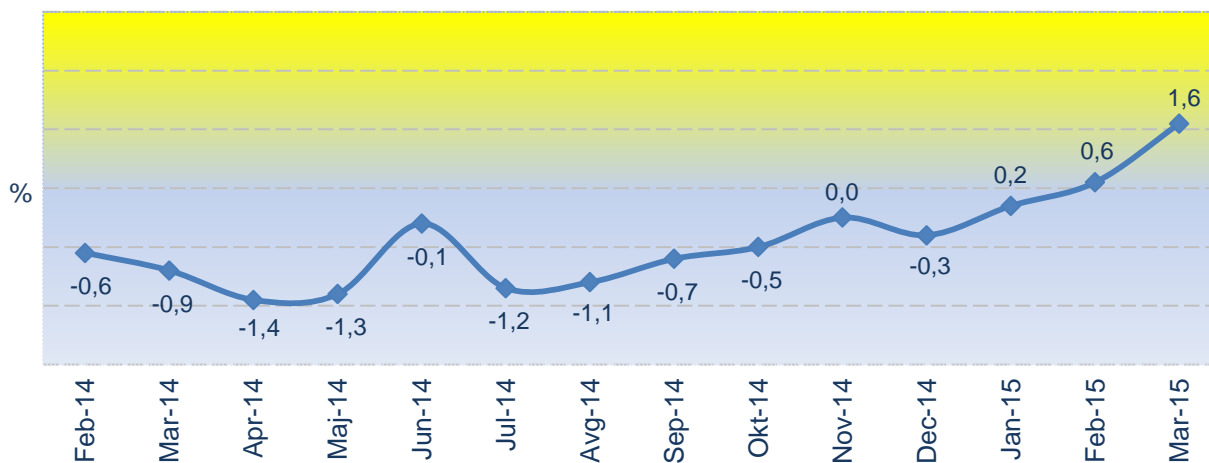
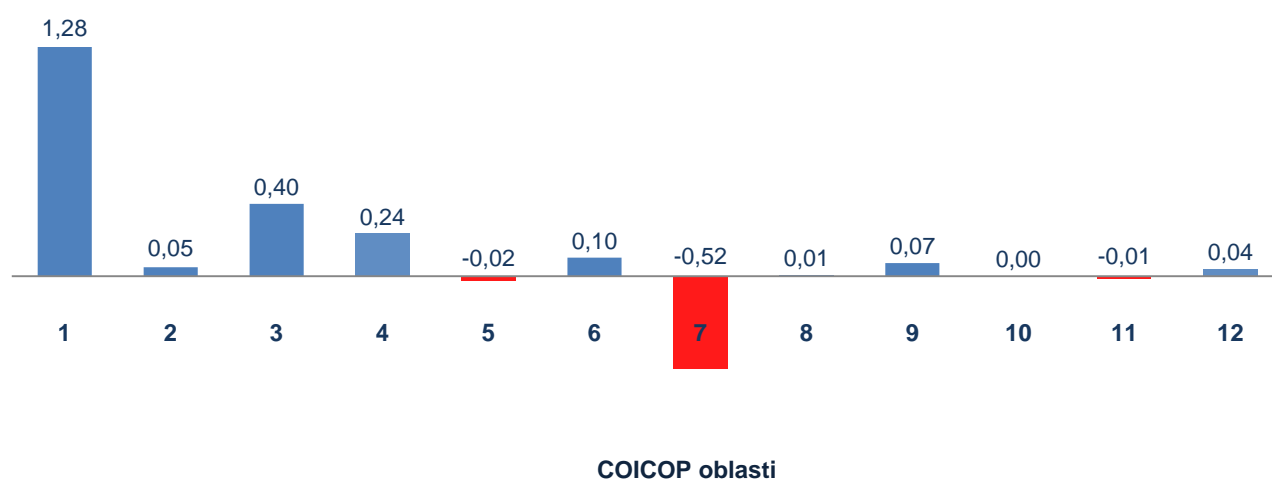

Tabela 1. Stope inflacije mjerene indeksom potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi ‰	Mar 2015 Ø 2014	Mar 2015 Feb 2015	Mar 2015 Mar 2014	Jan-Mar 2015 Jan-Mar 2014
00	CPI - ukupno	1000,0	1,3	1,1	1,6	0,8
01	Hrana i bezalkoholna pića	386,4	3,0	1,3	3,3	2,4
02	Alkoholna pića i duvan	37,9	0,9	0,6	1,3	0,9
03	Odjeća i obuća	70,7	3,6	3,2	5,8	3,8
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	153,1	1,2	0,0	1,6	1,5
05	Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	46,9	-0,2	0,4	-0,5	-1,0
06	Zdravlje	38,2	2,5	0,6	2,7	3,0
07	Prevoz	101,0	-4,6	3,2	-5,2	-7,3
08	Komunikacije	57,1	0,1	0,0	0,1	0,1
09	Rekreacija i kultura	27,2	1,7	0,3	2,7	2,2
10	Obrazovanje	15,7	0,0	0,0	0,0	0,0
11	Hoteli i restorani	23,0	-2,0	-0,2	-0,6	-0,8
12	Ostali proizvodi i usluge	42,8	0,5	0,4	0,9	-0,1

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), mart 2015.

Tabela 2. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, mart 2015.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0722	Gorivo i mazivo	51,0	5,8	0,29
0117	Povrće	38,4	5,8	0,22
0116	Voće	22,5	9,8	0,22
0312	Odjeća	39,3	3,4	0,13
0321/2	Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	30,8	2,9	0,09
0112	Meso	104,6	0,7	0,07
0118	Šećer, džem, med, čokolada i konditorski proizvodi	18,2	1,3	0,02
0732	Prevoz putnika drumom	18,9	1,2	0,02
0432	Usluge za održavanje i popravku stanova	7,7	2,6	0,02
1120	Usluge smještaja	5,7	-0,9	-0,01
0115	Ulja i masti	16,3	-0,4	-0,01
0121	Kafa, čaj i kakao	8,7	-2,5	-0,02
0454	Čvrsta goriva	40,0	-0,7	-0,03
0114	Mlijeko, sir i jaja	84,3	-1,0	-0,08

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, mart 2015.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0117	Povrće	38,4	15,2	0,58
0111	Hljeb i žitarice	61,7	6,4	0,40
0312	Odjeća	39,3	5,8	0,23
0321/2	Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	30,8	5,9	0,18
0411/2	Stvarne rente	13,2	10,8	0,14
0112	Meso	104,6	1,1	0,11
0732	Prevoz putnika drumom	18,9	5,8	0,11
0116	Voće	22,5	3,4	0,08
0451	Električna energija	71,6	1,0	0,07
0531/2	Veliki kućni aparati bilo električni ili ne i mali električni aparati	8,5	-0,7	-0,01
1120	Usluge smještaja	5,7	-1,9	-0,01
0520	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	3,6	-5,1	-0,02
0121	Kafa, čaj i kakao	8,7	-2,5	-0,02
0722	Gorivo i mazivo	51,0	-12,5	-0,64

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Indeksi potrošačkih cijena (CPI) su najvažniji kratkoročni indikatori i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009. godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, kao i penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena se definiše kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Podaci se publikuju shodno Kalendaru objavljivanja podataka, kao i na našem web sajtu www.monstat.org

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data podgrupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0,5% ($10 \cdot 5\% = 0,5\%$ - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene lijekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0,06% ($12 \cdot 0,5\% = 0,06\%$ - pošto je učešće lijekova u ukupnim troškovima 0,5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Miroslav PEJOVIĆ

Tel. +382-20-230 805

email: contact@monstat.org